

מדריך לסביבה הלימודית

פרק ג': מדריך לקלטת הווידאו "מה לעשות"?

"מה לעשות?" - סרט הנפשה בנושא המשפחה

מה בסרט?

מבנה הסרט: הסרט מורכב מתשעה סרטונים המייצגים מצבי קונפליקט במשפחה. לכל מצב ניתנים פתרונות אחדים תחת הכותרת "מה לעשות?". באמצעות הסרט ניתן לעודד את הילדים לחשיבה רב-כיוונית בפתרון בעיות. כמו כן, הסרט הוא אמצעי להנחלת תרבות הדיבור ועקרונות הדיון, האזנה לזולת, התייחסות לדברי הזולת, ניסוח מדויק וכיו"ב (ראו הפרק: "שיחה כהלכה"). הסרט עומד בפני עצמו ואינו תלוי בהוראת החומרים האחרים, אם כי ניתן להעשיר באמצעותו את הפרק המרכזי בספר "במשפחה חיים ביחד".

המורה תעשה שימוש בסרט על פי שיקול דעתה.
מומלץ להקרין סיטואציה אחת בשיעור ולדון בה.

דרכי הפעלה

אפשרות אחת:

- לצפות בסרט
- לעצור לפני הפתרונות
- לדון בבעיה
- לתת לילדים להציע פתרונות
- לבסוף - להקרין את הפתרונות הניתנים ולדון בהם.

אפשרות אחרת:

- להקרין את הסרט על פתרונותיו
- לאפשר לילדים לבחור בפתרון הנראה להם ולנמק את בחירתם.

פעילויות להעשרה, לאחר הצפייה והדיון

אפשרות ראשונה:

- להקרין כל סרטון ללא קול.
- לבקש מהילדים לציין אילו קולות חסרים בסרטון (קולות רקע, דיבוב, מוזיקה וכו').

אפשרות שנייה:

- להקרין את הסרטון.
- לבקש מהילדים לעצום את עיניהם ולציין אילו קולות הם שמעו.

מטרת פעילויות אלו היא לחדד את יכולת ההתבוננות וההאזנה.

שיחה כהלכה - עקרונות לדיון בכיתה

הדיון בבעיות המועלות בסרט מזמן טיפוח תרבות הדיון בכיתה. כדי שהדיון יהיה פורה, כדאי להקדים ולדון בכיתה במשמעות של תקשורת נכונה ורצויה. אפשר לקבוע כללי דיון בשיתוף עם הילדים או להיעזר בכללים המובאים בהמשך.

הילדים ינהלו את הדיון ברוח הכללים המומלצים. הפנמת הכללים הללו תשפר את תרבות הדיבור והדיון אצל הילדים ותתרום ליצירת תקשורת נכונה ואקלים חברתי רצוי.

להלן המלצות מספר לכרזות שייתלו בכיתה במשך כל השנה.

אמרות חז"ל

"דברי חכמים בנחת נשמעים"

(קהלת ט, י"ז)

"דברו חכמים בלשון נקייה"

(סנהדרין ס"ח)

"חכם אינו נכנס לתוך דברי חברו"

(אבות ה', טו)

"חכם... אומר על ראשון ראשון ועל אחרון אחרון"

(אבות ה', טו)